

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
В.С. Пономаренко
_____ 2020 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

зі спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки»

(шифр та назва спеціальності)

третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії

Харків, 2020

Вступне випробування зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» є комплексним, спрямованим на виявлення компетентностей (табл. 1), якими володіє кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти для здобуття наукового ступеня доктора філософії за відповідної спеціальності.

Таблиця 1

Основні компетентності вступників в аспірантуру

Компетентності	
Загальні	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність до науково-дослідницької діяльності, прийняття обґрунтованих рішень стосовно розв'язання наукових проблем та вирішення науково-прикладних завдань. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, філософського тлумачення та розуміння сутності досліджуваних соціально-педагогічних явищ, обґрунтування, постановки та моделювання завдань. • Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних наукових джерел, а також використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм. • Здатність генерувати нові науково-теоретичні, методичні та практико орієнтовані ідеї, знаходити власні шляхи вирішення наукових проблеми. • Здатність до вилучення інформації з іншомовних текстів професійного спрямування, комунікації іноземними мовами в усній та письмовій формі в міжнародному академічному, науковому і професійному середовищі. • Здатність працювати у науковій та професійній «команді» з дотриманням етичних норм і зобов'язань. • Здатність до самостійної науково-дослідницької роботи на основі критичного мислення. • Здатність до педагогічної діяльності, організації і здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки аспірантів. • Здатність до самоаналізу та коригування власної науково-дослідницької діяльності, самоменеджменту, саморозвитку.
Спеціальні (професійні, фахові):	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері освіти на основі аналізу сучасного стану, тенденцій розвитку, проблем та наукових здобутків. • Компетентність у виявленні, постановці та вирішенні актуальних наукових проблем у сфері освіти. • Здатність до проведення педагогічних досліджень, якість яких відповідає національному та світовому рівням. • Здатність планувати виконання дисертаційного дослідження і забезпечувати визначені результати. • Здатність до використання сучасних наукових методів у

	дисертаційному дослідженні, моделювання педагогічного процесу, діагностування наукових та практичних результатів в освітній сфері.
--	--

- Здатність до впровадження отриманих наукових результатів у педагогічну.

- практику, застосування інноваційних технологій і методів навчання в освітньому процесі.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Завдання охоплюють питання, які перевіряють знання нормативних документів у сфері освіти, поінформованість вступників в аспірантуру за такими блоками тем: «Загальні основи педагогіки», «Професійна педагогіка», «Дидактика», «Освітній менеджмент», а також завдання, які демонструють їхню спроможність застосовувати теоретичні знання до конкретного педагогічного дослідження.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Основне законодавче поле освітянської галузі.
2. Закон України «Про освіту».
3. Закон України «Про вищу освіту»
4. Національна доктрина розвитку освіти.
5. Нормативно правові документи, що регулюють діяльність системи освіти, визначають основні напрями її реформування.
6. Система освіти України.
7. Вища освіта як складова системи освіти України.
8. Освітній процес у закладах вищої освіти у руслі Болонського процесу
9. Національна освіта як соціокультурне явище. Філософія освіти: поняття і предметне поле.
10. Освіта в контексті глобалізації.
11. Педагогіка як наука.
12. Проблема якості освіти.
13. Історія розвитку педагогіки як науки.
14. Гуманізація професійної освіти.
15. Інновації у системі вищої освіти.
16. Неперервна освіта як філософська і педагогічна категорія.
17. Неперервна освіта: сутність та тенденції розвитку.
18. Основні протиріччя розвитку сучасної освіти.
19. Самоосвіта як компонент неперервної освіти.
20. Організація самостійної роботи студентів.
21. Дистанційне навчання.
22. Позааудиторна робота у ЗВО.
23. Основні парадигми сучасної педагогіки.
24. Основні категорії професійної педагогіки, їх характеристика.
25. Методологічні підходи до об'єкта педагогічного дослідження.
26. Сутність компетентнісного підходу в освіті.

27. Формування особистості майбутнього фахівця у закладах вищої освіти.
28. Створення освітнього середовища у ЗВО.
29. Організація освітнього процесу у ЗВО. Педагогічна система та її компоненти.
30. Форми організації навчання, їх характеристика.
31. Процес навчання та його складники.
32. Сутність освітнього процесу у ЗВО.
33. Реалізація цілісного педагогічного процесу у ЗВО.
34. Основні принципи педагогічної діяльності, їх класифікація та характеристика. Закономірності навчання.
35. Проблеми змісту та стандартів освіти.
36. Теорії щодо формування змісту освіти.
37. Особливості формування змісту освіти в умовах кредитно-трансферної системи.
38. Інваріантна та варіативна складові навчального плану.
39. Концептуальні підходи до визначення змісту професійної підготовки.
40. Загальні методи навчання. Класифікація методів навчання. Критерії вибору методів навчання студентів.
41. Підходи до класифікації методів і засобів навчання. Критерії вибору методів навчання студентів.
42. Методи контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів. Суть і основні форми контролю у закладах вищої освіти.
43. Дидактика як теорія освіти і навчання.
44. Діяльність визначних дидактів, їх основні творчі надбання.
45. Дидактичні засоби навчально-пізнавальної діяльності.
46. Виховний процес у закладах вищої освіти, його специфіка, компоненти та рушійні сили.
47. Зміст і форми виховної роботи у закладах вищої освіти. Методи виховання.
48. Вчення про особистість. Психолого-педагогічна характеристика етапів розвитку особистості.
49. Студент як об'єкт та суб'єкт педагогічної діяльності. Фактори формування особистості студента.
50. Основні форми організації та види навчальної діяльності у закладах вищої освіти.
51. Засоби і види управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів.
52. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів: напрями, засоби та проблеми.
53. Педагогічні технології: сутність та характеристика.
54. Характеристика відомих освітніх технологій активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
55. Педагогічна технологія і майстерність викладача.
56. Організація навчальної діяльності студентів з використанням методів проблемного навчання.
57. Використання методів симуляції (ігрових прийомів) під час вивчення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти.

58. Особливості використання інтерактивних форм і методів навчання та їх різновиди.

59. Професіоналізм педагога, його складники.

60. Види та цілі спілкування педагога зі студентами. Роль комунікативної взаємодії між викладачем і студентами в освітньому процесі.

61. Педагогічне спілкування як взаємодія.

62. Професіограма педагога.

63. Підвищення методологічної культури викладача та її вплив на рівень освітньої діяльності студентів.

64. Характеристика концепції особистісно-орієнтованого навчання.

65. Теорія поетапного засвоєння знань, формування понять і розумових дій П. Я. Гальперіна.

66. Загальні тенденції реформування сучасних систем професійної освіти.

67. Порівняльна характеристика стану вищої освіти в розвинених країнах світу (на прикладі трьох країн на вибір).

68. Досвід зарубіжних країн щодо оцінювання знань студентів.

69. Пошуки ефективних форм навчання в зарубіжній вищій освіті.

70. Основні вимоги до дисертаційного дослідження.

71. Композиція дисертаційної роботи.

72. Об'єкт і предмет, мета та завдання дослідження. Теоретична та методологічна основи наукової роботи.

73. Визначення новизни наукового дослідження, рівні новизни.

74. Методи педагогічних досліджень.

75. Теоретичний аналіз і синтез як методи педагогічних досліджень.

76. Моделювання як теоретичний метод педагогічного дослідження.

77. Педагогічний експеримент: сутність та основні етапи.

78. Експертні методи педагогічних досліджень.

79. Методи тестування в педагогічних дослідженнях.

80. Шляхи впровадження наукових результатів у практичну діяльність навчальних закладів.

81. Цілі педагогічного процесу, їх структура і функції.

82. Формування мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

83. Реалізація принципу наочності у викладанні навчальних дисциплін.

84. Організація цілісного педагогічного процесу у ЗВО.

85. Інформаційно-комунікаційні технології у навчанні.

86. Формування системи професійних умінь та професійно значущих якостей майбутнього фахівця під час навчання у ЗВО.

87. Освітній процес – як об'єкт управління.

88. Особливості управління ЗВО на різних рівнях.

89. Комунікація в освітній діяльності.

90. Система підготовки фахівців в інших країнах (на вибір).

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань у білеті з вступного випробування наведено у табл. 2

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань
в екзаменаційному білеті

Рівень складності	Кількість контрольних завдань		Кількість балів за одне завдання	Розподіл балів в білеті	Різновид завдань
	Теоретичні завдання	Практичні завдання			
I. Рівень складності	1			30	Завдання на відтворення інформації
II. Рівень складності	1			30	Завдання на аналіз змісту певної теми
III. Рівень складності	1			40	Творче завдання

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційний білет з фахового випробування містить дві частини: тестові та практичне завдання.

Тестові завдання містять 23 тестові завдання з множинним вибором та завдання на встановлення відповідності. Загальна оцінка тестових завдань становить 84 бали.

Завдання 1 – 20 мають на меті вибір однієї правильної відповіді. Схема нарахування балів: 3 бали, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано. Загальна кількість балів – 60.

Завдання 21 – 23 на встановлення відповідності. Схема нарахування балів: 2 бали – за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів за будь-яку «логічну пару», якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), або відповіді на завдання не надано. Загальна кількість балів – 24.

Загальна оцінка за виконання практичного завдання становить 16 балів.

Схема нарахування балів за практичне завдання: 0 – 2 бали за відсутність знань за сформульованим питанням чи відповідь із суттєвими помилками; 2 – 4 бали за відповідь із суттєвими неточностями, за відсутність знань термінологічного апарату; 4 – 6 балів за малообґрунтовану, невичерпну відповідь, за поверхневий рівень розуміння матеріалу; 6 – 8 балів за теоретично правильні відповіді на питання, за незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, ознак; 8 – 10 балів за достатній рівень розуміння матеріалу, здатність здійснювати аналіз і робити висновки; 10 – 12 балів за теоретично правильні, обґрунтовані відповіді, за наявність пояснень; 12 – 14 за правильне подання та використання термінологічного апарату, відсутність помилок; 14 – 16 балів за високий рівень засвоєння-відтворення-застосування теоретичного матеріалу, за виявлення творчих здібностей в розумінні і викладенні матеріалу.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
_____ В. С. Пономаренко
" ____ " _____ 2019 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1
фахове вступне випробування
Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»

Завдання I. Оберіть правильну відповідь.

1. *Можливість учасників освітнього процесу вчитися, викладати, стажуватися, проводити наукову діяльність в іншій науковій установі на території своєї країни або за кордоном*

- А автономія установи вищої освіти
Б академічна свобода
В освітня діяльність
Г академічна мобільність

2. *Науковий ступінь «доктор філософії» було введено в*

- А Сорбонні (Сорбоннська декларація 1998 р.)
Б Болоньї (Болонська конвенція 1999 р.)
В Празі (комюніке зустрічі європейських міністрів 2001р.)
Г Берліні (комюніке конференції міністрів 2003 р.)

3. *Основними методами науково-педагогічних досліджень є*

- А бесіди, лабораторні роботи, вправи, досліди
Б семінари, вивчення педагогічної документації, експеримент
В спостереження, анкетування, бесіда, експеримент
Г аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, симпозиуми

4. *Здатність людини свідомо виконувати певні дії на основі знань, використовувати набуті навички в нових, нестандартних ситуаціях*

- А вміння
Б знання
В навички
Г вчення

5. *Категорія, яка є ключовою для педагогіки, - це*

- А самоосвіта
Б контроль
В управління
Г навчання

6. *Відбір та об'єднання навчального матеріалу з різних предметів з метою цілісного, системного й різнобічного вивчення важливих тем*

- А інтеграція навчання
Б міжпредметні зв'язки
В педагогічні інновації
Г цілісність навчання

7. *Вид занять з окремими студентами з метою підвищити рівень їх підготовки й розкрити потенційні творчі здібності*

- А практичне
Б семінарське
В лабораторне
Г індивідуальне

8. *Основними принципами з перевірки й оцінки знань є*

- А конфіденційність, систематичність, емоційність, валідність
Б об'єктивність, валідність, диференційованість, систематичність
В систематичність, диференційованість, модульність, принциповість
Г колегіальність, абстрактність, надійність, систематичність

9. *Викладання і навчання - це*

- А категорії навчання
Б методи навчання
В форми навчання
Г засіб навчання

10. *Освіта протягом життя - це*

- А сукупність нових додаткових курсів
Б розвиток знань, умінь і компетенцій людей протягом їхнього життя
В удосконалена модель безперервної освіти або освіти дорослих
Г навчання на основі інформаційних технологій

11. *Педагогіка вищої школи - це*

- А частина філософії
Б синтез знань про природу
В комплекс теоретичних і прикладних наук про процеси виховання, навчання
Г наука про закономірності навчання і виховання, соціалізації й творчого саморозвитку людини

12. *Шлях досягнення мети і завдань навчання*

- А форма
Б метод
В організація
Г засіб

13. *Дидактика - це*

- А мистецтво виховання
Б упорядкована діяльність педагога з реалізації мети навчання
В наука про навчання й освіту, їхні цілі, зміст, методи, засоби, організація та результати, які досягаються
Г система придбаних в процесі навчання знань і способів мислення

14. *Система перевірки результатів навчання студентів належить до*

- А технології навчання
Б форм навчання
В змісту навчання
Г педагогічного контролю

15. *Упорядковані способи взаємопов'язаної діяльності викладача і студентів, спрямовані на вирішення освітніх завдань, - це*

- А методи навчання
Б принципи навчання
В форми навчання
Г правила навчання

16. *Сукупність систематизованих знань, умінь, практичних навичок, отриманих компетенцій у відповідній галузі знання, - це*

- А освіченість
Б професіоналізм
В освіта
Г вища освіта

17. *Процес отримання кредитів, присвоєних в одному формальному контексті і визнаних в іншому формальному контексті з метою отримання кваліфікації*

- А трансфер кредитів
Б накопичення кредитів
В присвоєння кредитів
Г розподіл кредитів

18. *Система наукових знань, практичних навичок і умінь, способів діяльності і мислення, якими студенти повинні оволодіти в процесі навчання*

- А освіта
Б навчання
В зміст освіти
Г мета навчання

19. *Науково виконане дослідження перетворення педагогічного процесу в точно розрахованих умовах - це*

- А експеримент
Б анкетування
В спостереження
Г тестування

20. *Структура вищої освіти в європейських країнах поділяється на*

- А унітарну
Б змішану
В унітарну - бінарну - змішану
Г унітарну - бінарну

Задание II. Виконайте завдання на відповідність.

21

- 1. навчання А форма підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів
- 2. дисертація Б діяльність, спрямована на засвоєння певних знань
- 3. аспірантура В сукупність наукових відомостей в якій-небудь області
- 4. магістр Г наукова робота, виконана з метою її публічного захисту для отримання ступеня Д академічний ступінь, що присуджується в закладах вищої освіти

1	2	3	4

22

- 1. освіта А система придбаних в процесі навчання знань, умінь, навичок
- 2. андрагогіка Б система формалізованих завдань для виявлення рівня підготовленості студентів
- 3. кредит В галузь педагогіки, що займається проблемами освіти, навчання і виховання дорослих
- 4. рейтинг Г індивідуальний числовий показник в системі освіти, оцінка успіхів, досягнень, знань Д кількість годин, відведених на навчальну дисципліну

1	2	3	4

23

- 1. методика А систематична діяльність викладачів щодо підвищення своєї науково-теоретичної та методичної підготовки
- 2. методологія Б вчення про структуру, логічну організацію, методи та засоби діяльності
- 3. педагогічний процес В опис конкретних прийомів, способів, технік педагогічної діяльності в окремих освітніх процесах
- 4. моніторинг Г форма організації збору, зберігання, обробки й поширення інформації про діяльність педагогічної системи Д сукупність закономірних і послідовних взаємодій педагога та учнів

1	2	3	4

Завдання III. Дайте відповідь на питання.

У чому полягає процес підвищення мобільності здобувачів вищої освіти і викладачів в умовах єдиного європейського освітнього простору?

Голова предметної комісії

_____ підпис

Борова Т.А.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адаптивне управління: міжгалузеві зв'язки, науково-прикладний аспект: колективна монографія / Г. В. Єльнікова, Т. А. Борова, З. В. Рябова та ін. [За заг. та наук. редакцією д-ра пед. наук, професора Г. В. Єльнікової]. – Харків: Мачулін, 2017. – С.312с.
2. Архипова С.П. Основи андрагогіки / С.П.Архипова. –Черкаси: Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького, Ужгородський нац. ун-т. – 2002. – 183 с.
3. Борова, Т. А. Педагогічний консалтинг: навч.посіб. / Т.А.Борова, З.В.Рябова, Г.Ю.Кравченко, О.О.Почуєва. – Луцьк: Терен, 2019. – 324 с.
4. Бугров В. Правові засади реалізації Болонського процесу в Україні : монографія / В. Бугров, А. Гожик , К. Жданова, І. Зарубінська та ін. – Київ : Вид. Пріоритети, 2014. – 155 с.
5. Викладання в університеті на засадах лідерства: навчальний посібник / О. Паламарчук. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40 с.–Режим доступу:<http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela.html>
6. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник /С. У. Гончаренко. - Київ: Либідь, 1997. - 374 с.
7. Євтух О. Наука і освіта в епоху змін. - Луцьк : Волинська книга, 2008. - 26 с.
8. Закон України Про вищу освіту - [Електронний ресурс]– Режим доступу: <https://zakon.help/law/1556-VII/edition01.01.2019/>
9. Згуровський М. З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України. - Київ: НТУУ «КПІ», 2006. - 544с
10. Кан-Калик В. А. Педагогическое творчество / В. А. Кан-Калик, Н.Д. Никандров. - М.:Педагогика, 1990. - 144 с
Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні - інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. - К.: Грамота, 2005. - 448с
11. Лернер И. Я. Процесс обучения и его закономерности / И. Я. Лернер. - М. : Знание, 1980. - 96 с. (Новое в жизни, науке, технике. - Серия «Педагогика и психология»),
12. Лозова В. І. Педагогічний експеримент /В. І. Лозова //Актуальні питання навчання та виховання особистості : зб. наук. ст. / за заг. ред.М. Гриньової. Вип. 2. - Х. : Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2008. -78-95.
13. Луговий В. І. Формування ціннісної компетентності науково-педагогічних працівників – важлива умова їх успішної діяльності в сучасній вищій школі / В. І. Луговий. [Електронний ресурс].– Режим доступу:<http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela.html>
14. Луговий В.І. Національна рамка кваліфікацій як інструмент інтеграції до Європейського простору вищої освіти / В.І.Луговий, О.М.Слюсаренко, Ж.В.Таланова [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela.html>
15. Мороз І. В. Педагогічні умови запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу / І. В.Мороз– Київ: Вид. Освіта

України, 2005. – 277 с.

16. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / В. М. Нагаєв. – Київ: ЧП, 2007. – 211 с.
17. Напрями модернізації соціально-педагогічної системи підготовки фахівців в університеті: монографія./ Т.Ю. Андріяко, Т.А. Борова, Т.О. Дмитренко та ін. – Херсон: вид. «ПП Вишемирський В.С.», 2017. – 496 с.
18. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. — Київ : Педагогічна думка, 2016. — 448 с. — Бібліогр.: с. 21. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela.html>
19. Нові технології навчання : наук.-метод.зб. - К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2002. - Вип. 34. - 340 с.
20. Основи сучасної педагогіки: моногр. / Т.О. Дмитренко, К.В. Яресько, Т.В. Лаврик, В.М. Нагаєв, Н.Н. Шоев, В. Колбіна, С.В. Копилова, Н.Д. Кабусь, О.В. Купенко. - Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2016. - 462 с.
21. Полякова Г. А. Педагогіка: навч. посіб./ Г.А. Полякова, Т.А. Борова. - Х. : ІНЖЕК, 2011. - 372 с
22. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології: Навч. посіб. / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. - Харків: Колегіум, 2005. - 224 с.
23. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за ред. О. І. Пометун. – Київ : Вид-во А.С.К., 2004. – 192 с.
24. Пономаренко В. С. Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців / В. С. Пономаренко, М. В. Афанасьєв – Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. – 242 с.
25. Прокопенко І. Ф. Сучасні педагогічні технології в підготовці вчителів : навч. посіб. / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. – Харків : Колегіум, 2008. – 344 с.
26. Пушкар О. І. Педагогіка вищої школи : конспект лекцій / О. І. Пушкар, Н. І. Прибиткова – Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. – 146 с.
27. Розвиток найвищого університетського потенціалу в умовах глобалізації: монографія / О.М. Слюсаренко. – К.: Пріоритети, 2015. – 384 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela.html>
28. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии / Г. К. Селевко. – Москва : Народное образование, 1998. – 256 с.
29. Ситяшенко О. В. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах / О. В. Ситяшенко – Київ: Вид. Задруга, 2004. – 336 с.
30. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура / За ред. В. Кременя. - Київ: Педагогічна думка, 2008. - 471 с
31. Філософія трансформативної освіти для дорослих: університетські стратегії і практики: монографія / Л.С. Горбунова. – Суми: Університетська книга, 2015. – 709 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela.html>

32. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навч. посіб. / Є.М. Хриков. – К.: Знання, 2006. – 365 с.

Інтернет ресурси

33. Додаткові ресурси Erasmus+ <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/natsionalna-komanda-ekspertiv-here/materiali-here.html>

Голова предметної комісії

Т. А. Борова